Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=30028

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5), orijinali ?ngilizce olan Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i'nin (Defensive Pessimism Scale) Türkçe'ye **uyarlanm??** ve k?salt?lm?? formudur. Bu ölçek, bireylerin performans durumlar? öncesinde kayg?lar?n? yönetmek ve motivasyonlar?n? art?rmak için olas? olumsuz sonuçlar? önceden hayal etme stratejisi olan **savunmac? kötümserlik** yap?s?n? ölçmek amac?yla geli?tirilmi?tir. Uyarlama çal??mas?, Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilmi?tir. SK-5, bu psikolojik yap?y? daha h?zl? ve etkin bir ?ekilde de?erlendirmek için 5 maddeden olu?maktad?r.

Anahtar Kelimeler

Savunmac? Kötümserlik, **Psikolojik Ölçek**, Uyarlama, SK-5, Performans Kayg?s?, Bili?sel Stratejiler.

Yazarlar

I??l TEK?N, Meltem YUKAY-YÜKSEL.

Amaç

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)'in temel amac?, Türk kültüründe ve dili konu?an popülasyonlarda **savunmac? kötümserlik** e?iliminin düzeyini geçerli ve güvenilir bir biçimde belirlemektir. Bu strateji, özellikle akademik veya sosyal performans gerektiren durumlarda bireylerin kayg?y? nas?l kulland???n? anlamak için kritik öneme sahiptir.

Ölçe?in **uyarlama** çal??mas?, orijinal ölçe?in psikometrik özelliklerini koruyarak, Türkçe formunun psikoloji ve e?itim ara?t?rmalar?nda kullan?lmas?na olanak sa?lam??t?r. K?sa formun geli?tirilmesi, uygulama süresini k?saltarak ara?t?rmac?lara zaman tasarrufu sa?lamay? hedeflemi?tir.

Yap?

Ölçek, bireylerin potansiyel olarak stresli bir görevle kar??la?t?klar?nda kulland?klar? bir ba?a ç?kma stratejisi olan **savunmac? kötümserlik** yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, bili?sel bir strateji olarak tan?mlan?r; birey, bekledi?i kötü sonuçlar? zihninde canland?rarak ve bu sonuçlara kar?? önlem alarak performans?n? art?rmay? amaçlar. Bu durum, sadece genel kötümserlikten farkl?d?r, zira amaç performans? sabote etmek de?il, aksine kayg?y? mobilize edip kontrol alt?na almakt?r.

Savunmac? kötümserlik, genellikle yüksek kayg? düzeyine sahip, ancak ba?ar?l? performans

ARABPSYCHOLOGY.COM

sergileyen bireylerde gözlemlenir. Bu strateji, ba?ar? beklentisi dü?ük olan bireylerin aksine, genellikle ba?ar? beklentisi yüksek olan ancak kayg? duyan bireyler taraf?ndan etkin bir ?ekilde kullan?l?r ve akademik ba?ar? ile ili?kilendirilmi?tir.

Geçerlik

Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) taraf?ndan gerçekle?tirilen **uyarlama** çal??mas?nda, Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5)'in yap? geçerli?i, do?rulay?c? faktör analizi (DFA) ile incelenmi?tir. DFA sonuçlar?, orijinal ölçe?in tek faktörlü yap?s?n?n Türkçe formunda da korundu?unu ve model uyum indekslerinin kabul edilebilir düzeyde oldu?unu göstermi?tir.

Ölçe?in yap? geçerli?i, 5 maddelik k?sa formun savunmac? kötümserlik yap?s?n? temsil etmede uygun oldu?unu teyit etmektedir. Ek olarak, ölçüt ba??nt?l? geçerlik kapsam?nda, SK-5 puanlar?n?n teorik olarak ili?kili oldu?u di?er de?i?kenlerle korelasyonlar? incelenmi?tir. Detayl? geçerlik katsay?lar? orijinal makalede mevcuttur.

Güvenirlik

SK-5'in **güvenirlik** analizleri, iç tutarl?l?k katsay?s? (Cronbach Alfa) kullan?larak raporlanm??t?r. Uyarlama çal??mas?nda elde edilen iç tutarl?l?k katsay?s? de?erleri, ölçe?in maddelerinin tutarl? bir biçimde ayn? yap?y? ölçtü?ünü gösteren yüksek ve kabul edilebilir düzeyde bulunmu?tur.

Yüksek iç tutarl?l?k de?erleri, SK-5'in Türkçe konu?an popülasyonda savunmac? kötümserlik seviyesini ölçmede kararl? ve tutarl? sonuçlar üretti?ini i?aret etmektedir. Güvenirlik çal??malar?na ili?kin detayl? istatistiksel sonuçlar, Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi'nde yay?nlanan makalede (Teki?n ve Yukay-Yüksel, 2020) yer almaktad?r.

Faktör Analizi

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) formunun yap?sal geçerli?ini incelemek amac?yla do?rulay?c? faktör analizi (DFA) kullan?lm??t?r. Bu analiz, 5 maddelik k?sa formun tek bir temel boyutu ölçüp ölçmedi?ini test etmi?tir.

DFA sonuçlar?, modelin veriye iyi uyum sa?lad???n? ve 5 maddenin tek bir faktör alt?nda topland???n? göstermi?tir. Bu tek faktör, "Savunmac? Kötümserlik" yap?s?n? temsil etmektedir. Bu bulgu, k?sa formun yap?sal bütünlü?ünü ve orijinal ölçe?in temel psikometrik özelliklerini korudu?unu teyit etmektedir.

Araç

Test Type: Uyarlama ve K?salt?lm?? Form

ARABPSYCHOLOGY.COM

Format: Derecelendirme format? (Genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi ölçek kullan?l?r).

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kin Popülasyonu, özellikle akademik ba?ar? ba?lam?nda üniversite ö?rencileri.

Age Group: Yeti?kinler.

Population Details: Uyarlama çal??mas?, Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi'nde yay?nlanm??t?r ve örneklem detaylar? makalede yer almaktad?r.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçe?i (Self-Report Scale).

Anahtar Kelimeler

Savunmac? Kötümserlik, Bili?sel Strateji, Kayg? Yönetimi, Psikometri, **Faktör Analizi**, Türk Dili.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Uyarlama yazarlar?n?n ORCID bilgileri kaynakta belirtilmemi?tir.

Affiliation Email addresses: Sorumlu Yazar I??l TEK?N için ileti?im adresi: tekinisil1@gmail.com

Correspondence Address: ?lgili akademik kurumlar veya yazar?n güncel ileti?im adresi için makaleye ba?vurulmal?d?r.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in **uyarlama** y?l? 2020'dir. Ölçe?in akademik veya ticari kullan?m? için gerekli izinler, telif haklar? ve ücret bilgileri hakk?nda detayl? bilgi almak amac?yla sorumlu yazar I??l TEK?N ile ileti?ime geçilmesi gerekmektedir.

Kaynaklar

Teki?n, I., ve Yukay-Yüksel, M. (2020). Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) Türkçe formunun geçerlik ve güvenirli?i. Marmara Üniversitesi Atatürk E?itim Fakültesi E?itim Bilimleri Dergisi, (51), 243-259. doi: 10.15285/maruaebd.553399.

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ula??labilir: dergipark.org.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: savunmaci-kotumserlik-olcegi-kisa5-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, sa?lanan kaynak içerikte bulunmamaktad?r. Savunmac? Kötümserlik Ölçe?i-K?sa5 (SK-5) ad?ndan da anla??laca?? üzere, ölçek **5 maddeden** olu?maktad?r ve bu maddelerin tam metnine Teki?n ve Yukay-Yüksel (2020) makalesinden ula??labilir.

ARABPSYCHOLOGY.COM